SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LIX (53) • ŠTEV. (Nº) 7 **ESLOVENIA LIBRE** BUENOS AIRES • 9 de marzo - 9. marca 2000

Nekdanji komunisti se bojijo samozavesti kristjanov

Postkomunisti in nekdanji komunisti se bojijo samozavesti kristjanov, njihove moralne pokončnosti in odgovornosti, je v pogovoru za Glas koncila v Zagrebu dejal ljubljanski nadškof in slovenski metropolit Franc Rode.

Kristjani v Sloveniji kot največjo težavo občutijo „privatizacijo vere". Vera namreč ni zasebna zadeva, temveč se mora manifestirati javno, je dejal nadškof Rode in dodal, da si verniki v podjetjih, šolah, kulturi in javnem življenju še danes ne upajo pokazati krščanske identitete, ker so komunisti v zavest ljudi vcepili strah. Cerkvi v Sloveniji se pogosto očita, da se ukvarja s politiko. Mi ne politiziramo, temveč smo proti splavu, govorimo o problemu šole, vzgoje. Če torej govoriš o teh problemih, se slišijo očitki, da se Cerkev vpleta v politiko. To jim je v glavo vcepil vladajoči razred, komunisti, ki so poudarjali, da samo oni lahko delajo pravo politiko, je dejal Rode.

Glede deleža katolikov v družbenem življenju je Rode dejal, da imajo v kulturi, zlasti med pisci, predstavnike kristjanov, da pa delež dejavnih kristjanov v politiki ni zadovoljiv. Prihaja pa nova generacija mladih, oblikujejo se mladi krščanski voditelji in pričakujemo, da bo angažiranje kristjanov v družbi večje, kot je danes, je med drugim dejal Franc Rode.

S koalicijo Slovenija do večje jasnosti

Koalicija Slovenija je v minulih dneh dosegla velik napredek pri pripravi alternativnega vladnega programa za naslednji mandat. Pomembno je tudi, da je na nedeljskem sestanku predsednikov SDS, SKD in SLS prišlo do uskladitve koalicijskega sporazuma, ki naj bi ga nova združena stranka podpisala s SDS; to pomeni, da bodo tri stranke vendarle stopile skupaj, sta na novinarski konferenci koalicije Slovenija poudarila predsednika SDS in SKD Janez Janša in Lojze Peterle. Andrej Bajuk pa je med drugim spregovoril o sestanku strokovnega sveta koalicije, katerega delo koordinira in ki naj bi do sredine marca pripravil osnutek vladnega programa

Na sestanku o smernicah, na podlagi katerih nastaja celovit program, so po Janševih besedah dosegli visoko stopnjo soglasja o ključnih premikih v naslednjem mandatu. Bajuk pa je poudaril, da naj bi strokovni svet koalicije Slovenija pripravil tak program, ki bo pripomogel k večji jasnosti v političnem prostoru in omogočil jasne odločitve volilcev. V slovenskem političnem prostoru namreč potrebujemo veliko več jasnosti, to pa je bistveni namen koalicije Slovenija. Naš namen je dokončno izpeljati to, kar smo zapisali pred desetimi leti v ustavo: da dokončno uvedemo demokratične principe, pravno državo in tržno gospodarstvo - to je največji izziv, s katerim se Slovenija še vedno sooča, je poudaril Bajuk. Izziv je še bolj zapleten, ker moramo to storiti prav v času, ko stojimo pred neizogibnim dejstvom, da se mora Slovenija vključiti v integracijske tokove na vseh področjih, tudi na gospodarskem

Bajuk se je v zadnjih dneh srečal s številnimi slovenskimi poslovneži, pri tem pa ni bilo pomembno, v katero politično opcijo se kdo uvršča. Po Bajukovih besedah se potrjuje ocena, ki jo izpostavljajo v koaliciji Slovenija, da uspešni slovenski podjetniki opažajo prevelik vpliv politike na gospodarstvo ter da ni zaupanja v ustvarjalnost in sposobnost ljudi. „Treba je angažirati zdravo pamet," je dejal in dodal, da gre za povsem nov pristop, ki naj bi omogočil zaupanje v odločitve posameznikov. V odgovoru na novinarsko vprašanje je Bajuk ponovno potrdil, da se dokončno vrača v Slovenijo, da je v „osebni tranziciji" in končuje delo pri Interameriški banki za razvoj. Na vprašanje, ali se namerava strankarsko angažirati, pa je poudaril, da je po svoji dediščini in lastnem prepričanju najbližji krščanskim demokratom, vendar je prepričan, da lahko dela in sodeluje z vsemi tremi strankami, ki so si programsko sorodne in med katerimi ni bistvenih razlik

V zvezi z nedeljskim sestankom predsednikov treh strank je Peterle poudaril, da je pomembna uskladitev o koalicijskem sporazumu, ki naj bi ga s SDS podpisala nova združena stranka. O podrobnostih sicer Peterle ni želel govoriti, ker naj bi bil tak dogovor, vendar pa naj bi uskladitev pomenila, da se bo vendarle formaliziralo sodelovanje. „Jasno je, da bodo te tri stranke stopile skupaj in delale alternativo načinu vladanja, kot ga imamo zdaj. Ta dogovor je novost, ki seveda doživlja različne interpetacije, predvsem pa zbuja veliko pričakovanj," je dejal Peterle

Strokovni svet koalicije

Popoldne 28. februarja se je sestal strokovni svet koalicije Slovenija, ki bo predvidoma do 10. marca pripravil alternativni vladni program za prihodnji mandat, ta pa bo podlaga za nastop koalicije krščanskih- in socialdemokratov (SKD in SDS) ter po zadnjih napovedih predvidoma tudi ljudske stranke (SLS) na letošnjih parlamentarnih volitvah

Strokovni svet koalicije Slovenija vodi dr. Andrej Bajuk. Sestavlja ga po 14 članov iz vsake od strank oziroma skupno 28 t.i. koordinatorjev iz SDS in SKD. Strokovni svet naj bi do sredine prihodnjega meseca pripravil osnutek koalicijskega vladnega programa za 14 vladnih resorjev. Prednostna naloga bo priprava novega zakona o vladi, s katerim bi zmanjšali število vladnih resorjev s sedanjih 21 na 14. Ukinili bodo ministrstva brez listnic, za ekonomske odnose ter za turizem in malo gospodarstvo.

Sporazum SKD, SDS in SLS

Izvršilni odbor Socialdemokratske stranke Slovenije (SDS) je ugotovil, da je v predlogu sporazuma o koaliciji Slovenija, ki naj bi ga SDS podpisala v primeru združitve SKD in SLS, ohranjena bistvena vsebina sedaj veljavnega sporazuma o koaliciji Slovenija, ki predvideva trajno naravo koalicije, skupne kandidate na volitvah in oblikovanje enotnega poslanskega kluba po volitvah ne glede na volilni rezultat. Na sestanku so sklenili, da se naj še odprta vprašanja v zvezi s pripombami Slovenske ljudske stranke (SLS) rešuje v nadaljnjih pogovorih med sedanjo koalicijo Slovenija in SLS.

Kot so za STA potrdili v SDS, so se predsedniki SDS, SKD in SLS na nedeljskem usklajevalnem sestanku strinjali, da naj bi bilo novo razmerje v predvolini koaliciji v prid nove združene stranke, ki naj bi imela dvotretjinsko, SDS pa tretjinsko težo. O tem in o predlogu Marjana Podobnika za spremembo imena v **Koalicija za Slovenijo** in o bolj podrobno določenih nalogah strokovnega sveta koalicije pa se bodo izrekli še na svetu SDS

IO SDS se tudi strinja, da se sporazum o koaliciji Slovenija v usklajenem besedilu podpiše znova na dan zdužitve SLS in SKD, hkrati pa pričakuje, da bo do združitve glede na bližajoče se volitve prišlo pravočasno in da bo „sopodpisnik novega sporazuma nekdo, ki drži dano in podpisano besedo", so še sporočili iz SDS.

Izvršilni odbor SKD, ki se je 1. marca sešel v Cerknici, je soglasno sprejel predlagane spremembe sporazuma koalicije Slovenije, ki so ga v nedeljo zvečer uskladili prvaki treh strank SDS, SKD in SLS. Hkrati so predsedniku stranke Peterletu dali mandat, da skupaj z ostalima dvama predsednikoma sporazum o koaliciji Slovenija dokončno uskladi, da ga lahko nato predložijo še v odločanje svetu SKD.

Usklajene spremembe sporazuma se nanašajo na razmerje v koaliciji glede sestave kandidatne liste, in sicer 2 proti 1 v korist združene stranke SLS in SKD, da ostaja 10 odstotkov volilnih okrajev takšnih, kjer je možen ločen nastop kandidatov, ter da so kandidati lojalni tako stranki kot koaliciji. Med drugim je še odprto ime koalicije. SLS namreč predlaga spremembo imena sporazuma, in sicer da bi se imenoval sporazum o koaliciji **za** Slovenijo in ne sporazum o koaliciji Slovenija.

RAZGOVOR

„Vloga Slovencev po svetu bo vsak dan važnejša"

Profesor Tine Vivod, ki živi med nami v Argentini, je eden od treh podpredsednikov Slovenskih krščanskih demokratov, v zastopstvu Slovencev v zamejstvu in po svetu. Spričo važnih dogodkov, ki se razvijajo v Sloveniji, smo mu stavili vrsto vprašanj o slovenski politični sedanjosti in o izgledih za prihodnjost.

-Zadnje tedne se v Sloveniji pri SKD dogajajo važne reči: koalicija z SDS in združevanje z SLS. Kot podpredsednik SKD, kaj menite o tem?

-Dogodki zadnjih tednov na področju strank v domovini so globoko spremenili slovensko politično sceno. Ne toliko, ker niso bili predvidevani, temveč zaradi odločitve vodstva SKD, da prevzame inicijativo in začne krojiti politiko z dejstvi.

Eno od teh dejstev je bil podpis koalicijskega sporazuma z SDS, ki je deloval kot sprožilec drugih prav tako važnih odločitev na politični sceni.

Prepričan sem, da ne bi bilo tako hitrega (pospešenega) postopka v končni fazi združevanja z SLS, če bi ne bila oklicana prej koalicija Slovenija z SDS v soboto 29. januarja 2000.

Tako važen je bil ta dogodek, da so koalicijo Slovenija napadli z močnim besednim obstreljevanjem, precej nizkih udarcev na račun Peterleta in Janše in z osebnim diskreditiranjem enega in drugega v obliki podrejene vloge enega oziroma na račun drugega podpisnika.

V slovenskem medijskem prostoru je bila to novost, ker so dosedanje koalicije nastajale po volitvah in se je odprta povezava zgodila šele po izidu ljudskega glasovanja.

Prof. Tine Vivod z ženo prof. Marjano

-V tistih odločilnih trenutkih ste bili v Sloveniji. Ste sodelovali pri sestavljanju koalicije in kako?

-Bil sem navzoč pri zasedanju IO SKD na Krškem 28. januarja, kjer je naš IO odločil, da podpiše nemudoma koalicijsko pogodbo z SDS. To je SKD storila predvsem kot doprinos k razjasnitvi političnega prostora v Sloveniji, kot zrela poteza suverene stranke, kot odziv na pričakovanje

Nad. na 2. str.

STRAN 3:
Bariloško gorsko poletje

LJUBLJANA

Razgovor...

Nad. s 1. str.

volilcev in jasen poziv državljanom in drugim strankam, da je čas oklevanja mimo in da je nov čas za politiko v Sloveniji. To je čas odločitev. Tako je koalicija Slovenija postala novo upanje v političnem prostoru in SKD aktivni dejavnik. Osebno sem strnjeno sodeloval s predsednikom SKD prof. Peterletom in SDS Janšo, s člani IO SKD, s predsednikom sveta SKD in tajnikom poslanske skupine SKD prof. Nacetom Polajnarjem.

-Pa pri združevanju z SLS?

-V imenu stranke sem bil na razgovorih in zasedanju GO SLS v petek, 27. januarja, kjer imel sem priliko povedati, kako gledamo pri SKD na nujnost združevanja. Kako gledamo tudi v diaspori, kako mislimo na iniciativno delovanje strank in na združevanje. Našel sem pri SLS smisel za nadaljevanje razgovorov, drugačna stališča v nekaterih vprašanjih, vendar sem optimist.

-Lahko rečemo, da je združenje že neizpodbitno dejstvo? Obstaja kak rok za dokončni podpis združenja?

-Po formalnem pristanku SLS na izstop iz vlade in s privolitvijo, da se vodstvo nove združene stranke voli na odprtih volitvah, je upati, da se bodo podpisane besede spremenile v dejstva. V najkrajšem času naj bi ta proces rodil sadove in omogočil, da bo koalicija Slovenija ali njej zelo podobno ime predvolilni izraz demokratične alternative.

-Kako se bo določilo oziroma volilo novo vodstvo združene stranke in kako skupni kandidati koalicije za prihodnje volitve?

-Vodstvo nove stranke se bo volilo na najbolj demokratičen način. Predlagali smo izvršitev internih volitev, ker s tem novo vodstvo legitimira svoj mandat, ovrednoti člane strank v suvereni odločitvi. Ne strinjam se s „prstokracijo" še tako imenitnih predlagateljev ali imen, ker to škoduje vodstvu, stranki in končno postavi izvoljenega v status podrejenega. Nova stranka potrebuje vodstvo z veliko začetnico. Stranki s takim vodstvom se bodo radi pridružili ljudje, ki so do sedaj opazovali slovenski politični prostor od zunaj. Predvsem pa to velja za mlade, ki so jamstvo rasti za nove čase.

-Je bilo kaj govora o nas izseljencih in naši vlogi v slovenski politiki?

-Tako predsedniku SKD kakor predsedniku SDS sem formalno predlagal, naj se predvideva v zakonodaji možnost, da se v DZ izvolita dva poslanca za Slovence po svetu. Vsakega za eno poloblo. Tako bi se število poslancev zvišalo za dva. Vloga Slovencev po svetu bo vsak dan važnejša, če pomislimo na vstop v EU in splošno tržno, kulturno, medijsko in tehnološko globalizacijo pa lahko Slovenija računa na naravne veleposlanike po vseh kontinentih. Mi moramo biti pripravljeni na pozitiven odgovor.

Slovenija mora pa izvesti nacionalni program za Slovence po svetu, kjer ne bo prostora za strankarske razprtije ali ideološka pogojevanja ali diskriminacijo.

-Brali smo, da mendoški rojak dr. Andrej Bajuk prevzema odgovorna mesta v slovenski politiki. Kaj meni on?

-Zelo me veseli, da se je dr. Bajuk odločil za aktivno delovanje v slovenskem političnem prostoru. V časopisih ste gotovo brali, da se je pojavila Madeleine Albright za kandidatinjo na Češkem. Niso posamezni primeri. Teh bo vedno več. Tu je tudi delni odgovor na prejšnje vprašanje. Dodal bi to, da bi bilo treba temu zgledu slediti. Bajuku dam ves kredit.

-Kako gledate prihodnost Slovenije in na izglede nove združene krščanske stranke?

-Na prihodnost Slovenije gledam kakor na zrelostni izpit v kakovosti. Nova kakovost družbe zagotavlja dvig človeka s pomočjo njegove lastne morale. Ni dovolj, če se Slovenija otrese zgrešene politične teorije, pač pa je nujno, da najde drugo, resničnejšo, in vrednejšo. To merilo najdemo mi v krščanstvu, ki je kakor moč magneta, ki usmerja naš moralni kompas. Prvič v zgodovini je preživetje Slovencev odvisno od nas samih, od korenite spremembe našega srca, od tega, ali bomo dali prednost etiki pred tehniko, duhu pred materijo, živemu pred mrtvim, več biti pred več imeti. Nujno je treba prevrednotiti slovensko družbo, v kateri stroji in dobiček ne bodo važnejši od človeka. Končno gledam prihodnost v duhu II. Vatikanskega koncila, prihodnost, v kateri bo iskanje resnice in pravice, lepega in dobrega imelo osrednje mesto in kjer bo Slovenec ohranil svojo identiteto, da bo zanimiv za druge, ker bo prepoznaven, drugačen, z eno besedo: bo.

Med drugimi potrebujemo, da se morala spolitizira, ker bo le tako politika postala moralna. To postavlja današnjega kristjana pred odgovorno nalogo. Ni več dovolj zatekati se v notranji svet, odmaknjenost, tišino, molitev. Prav kristjan se mora čutiti tudi odgovornega za ta svet. To je kar zahteven program za novo združeno stranko, se Vam ne zdi ?

-In kako gledajo na to z leve?

-Za demokratično družbo so stranke orodje, preko katerih se državljani vključujejo v delo za splošno dobro. V kolikor stranke igrajo demokratično igro in spoštujejo glas volilcev, nas mora bolj skrbeti, kaj bomo storili mi. Pustimo drugemu bloku, naj sam rešuje svoje težave.

Pogovarjala sta se Tine Debeljak in Tone Mizerit

Od leve: podpredsednik SKD Tine Vivod, predsednik SDS Janez Janša, predsednik SLS Marjan Podobnik in njegov brat, Janez, predsednik DZ ter Lojze Peterle, predsednik SKD

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

Važne zadeve vedno ostajajo v ozadju. Do njih poznanja navaden državljan mnogokrat nima dostopa ali pa mu jih obveščevalna sredstva tako prikažejo, da ga ne zanimajo ali jih ne razume. Če je kak policijski dogodek, kot primer talcev pretekli teden, lahko ure in ure sitijo gledalce s to hrano, kakšno bistveno državotvorno vprašanje pa ne najde ene poštene minute prostora na televizijskem zaslonu.

VARNOST IN NEVARNOST

Eden temeljnih pomanjkljivosti Argentine je, da nima rešenih bistvenih vprašanj. Kaj povprečnega Argentinca danes najbolj skrbi? Dve zadevi izstopata: brezposelnost in varnost. Vprašanje varnosti pa je pretekli teden kruto vdrlo v javno pozornost.

In vendar rešitev ni v tem, da na cesto pošljemo nekaj tisoč policistov več. V provinci Buenos Aires je danes toliko privatnih agencij za varnost in tako številni njihovi uslužbenci, da se govori že o „vzporedni policiji", nič manj številčni in nič manj oboroženi kot pa uradni. In vendar to ni prineslo več varnosti niti v tiste zaključene četrti, ki imajo skoraj na vsakem voglu privatno stražnico.

Oba hudodelca, ki sta ugrabila talce v dogodku preteklega tedna, bi morala biti še v zaporu. Zakaj sta bila spuščena, kljub temu, da so jetniški organi odsvetovali izpustitev in se je sodnik odločil proti njej? Kaj je nagnilo sodnijsko zbornico, da ju je oprostila?

Problem vsakdanje varnosti se torej pričenja v zakonodaji, nadaljuje v sodnem sistemu, dosega višek v policijski ustanovi in se zaključi v jetniškem ustroju. Ko smo že pri jetnišnicah: javna sodba upora pred dvemi leti v jetnišnici Sierra Chica in upor zadnjega tedna v mendoški jetnišnici dokazujeta, da je argentinski jetniški sistem v popolni krizi. Kjer je prostora za tisoč jetnikov, jih je nastanjenih štiri tisoč. Ni nikakršne poboljševalne akcije, marveč so jetnišnice prave univerze hudodelstva. Dokler ne bo posotopoma in do korenin spremenjen celotni ustroj, ni pričakovati velikih izboljšav v tem oziru.

Prav tako se tudi brezposelnost ne bo umaknila spričo fleksibilizacijskih zakonov, marveč tedaj, ko se bo država gospodarsko razmahnila, ko bodo tovarne obratovale s polno paro in ne bo na razne načine kaznovan tisti, ki želi investirati in pošteno proizvajati v normalnih okoliščinah.

DELAVSKE TEŽAVE

Smemo reči, da se vlada tega položaja ne zaveda? Nasprotno. Preteklo sredo 1. marca je potekala v parlamentu otvoritev letošnjega rednega zasedanja. Kot tradicionalno (in kot ustava predvideva) je imel predsednik De la Rua nagovor na poslance in senatorje. Temna slika, ki jo je narisal o sedanjem položaju, popolnoma odgovarja stvarnosti. Med drugim je predsednik zatrdil, da argentiski delavec „še nikdar ni bil v tako težkem položaju kot danes".

A to ni krivda le vlade in podjetnikov. Mnogo je v tem odgovornosti tudi v sindikalnih vodstvih, ki so v preteklosti mnogokrat iskala lastnih koristi, namesto da bi se brigala za delavski blagor. Tudi sedaj je položaj podoben: sindikalne skupine se spopadajo okoli vprašanja, kdo naj vodi CGT, namesto da bi se resno in stvarno posvetile reševanju konkretnih problemov delavcev in z vlado pričele konstruktivna pogajanja o delavnih pogojih.

Omenili smo že, da se bistveno bijeta dve skupini: eni načeljuje dosedanji glavni tajnik Rodolfo Daer, drugi pa kandidat za nasledstvo Hugo Moyano. Skupno so sklicali kongres, ki naj bi določil novo vodstvo. Potem pa ga je Daerjeva skupina odpovedala. Moyano trdi, da sta za tako odpoved potrebni dve tretini članov Sveta. Tega pa nima ne ena ne druga stran. Kongres se bo torej legalno moral izvesti. Najbolj verjeten rezultat je razkol v CGT.

Da omenimo še drugo posebnost. Kovinski sindikat pod vodstvom Lorenza Miguela je v uporni bolj levi skupini Moyana, čeprav zgodovinsko in ideološko pripada tradiconalnemu peronizmu (menemizmu) okoli Daerja. Znano pa je, da ima kovinski sindikat hude finančne težave, saj je sklical konkurz in dolguje raznim upnikom kakih 70 milijonov dolarjev. Hudobni jeziki trdijo, da bi kaj hitro presedel k vladi bolj naklonjenemu Daerju, če bi se od države pokazala volja do pomoči v omenjenih finančnih težavah.

VOLITVE, VEDNO LE VOLITVE

Ena slabih lastnosti argentinskega političnega življenja je ta, da so volitve mnogokrat razpršene. Lansko leto jih je bilo po raznih provincah vse mesece pred vsedržavnimi predsedniškimi volitvami. To ne zavzame pozornosti in moči le v omenjenem okrožju, marveč bolj ali manj po vsej državi.

Nekaj takega se dogaja sedaj v prestolnici. Hočeš nočeš, ta zadeva prej ali slej pade v sklop ministrov in tudi samega predsednika ter vsem jemlje čas, ki je prepotreben za reševanje velikih in majhnih problemov.

Volilna kampanja v prestolnem mestu se pravzaprav formalno še ni začela, a eni in drugi hitijo, ker 7. maj ni več daleč. Povezava je sedaj tudi uradno določila, da bo kandidatinja za „podžupanjo" sedanja voditeljica PAMI Cecilia Felgueras. Cavallo in Beliz tekmujeta, kdo bo tej nepričakovani povezavi pritegnil več neodvisnih glasov, ker se to nedeljo odloči usoda, kateri od njiju bo kandidiral na prvem in kateri na drugem mestu.

Poglavje posebej pa so peronisti. Napovedi njihovih glasov so tako nizki, da je že prava sramota. In vendar se kruto prepirajo, kdo bo kandidiral za župana in prispel daleč na tretjem mestu. Na notranjih volitvah lanskega leta je bilo že določeno, da bo kandidat Granillo Ocampo, sedaj pa Scioli vztraja, da je on bolj priljubljen, torej da naj se Granillo umakne in prepusti mesto njemu. Spričo tega je prišlo do nekaterih odcepitev. Bivša poslanka Irma Roy je že napovedala samostojen nastop. Mnoge druge skupine, zlasti tiste, ki odgovarjajo Duhaldeju, se naslanjajo na povezavo med Cavallom in Belizom. Skratka, če bo šlo tako naprej, bodo te volitve največja katastrofa za peronizem.

Sploh je ta stranka zašla v hudo krizo. Že četrtič je odpadlo napovedano zasedanje narodnega Sveta stranke. Menem dejansko že nima odločilne besede. Razpustil je celo svojo vzporedno „vlado v luči" (ki je ni hotel imenovati vlado v senci, kot je navada v Evropi) in sedaj se mu upirajo ne le veleguvernerji, temveč tudi skupina vodij manjših provinc. Nihče ne zanika, da je Menem formalno predsednik Sveta, le uboga ga nihče.

Zadnji škandal v tej vrsti nesporazumov se je dogodil, ko je bivši predsednik javno soglašal z vladnim osnutkom zakona delavske fleksibilizacije. Prav o tem pa v senatu peronistični zastopniki nočejo ničesar slišati. Ne da bodo glasovali proti; zaenkrat sploh ne bodo glasovali. Vlada je prosila, da bi vsaj prihodnji mesec bil zakon potrjen. A peronistična skupina pripravlja program številnih razgovorov s strokovnjaki, gospodarstveniki, sindikalnimi vodji... Sploh, zadevo hočejo temeljito preštudirati. Kar je eden možnih načinov zavlačevanja. Vlada naj medtem le kar čaka.

Slovenci v Argentini

Bariloško gorsko poletje

Povezanost slovenskega človeka z gorami od nekdaj do danes je bila vedno tesna, čeprav se je izražala skozi čas na različne načine. V zadnjem stoletju se je gorništvo razvilo v priljubljen in dragocen narodni šport, vendar se je slovenski duh že od obstoja hranil in oblikoval v objemu svojih gora in planin. O tem pričajo naše narodne pesmi in legende, starodavne planšarske koče in neštete cerkvice in božje poti na nižjih in višjih vrhovih. Navzgor je pobožno upiral svoj pogled in romal slovenski človek v več kot tisočletnem krščanstvu. In v končnem je Triglav postal naš narodni in državni simbol.

V tujini smo si le redki ustvarili nov dom pod patagonskimi gorami, kjer nam je narava sama pomagala ohranjati tudi ta del naše dediščine. V popolnoma drugačnem okolju pa nekdanje vezi popuščajo in se prelivajo v bolj ali manj otožno hrepenenje in spomin.

Ne bi smeli zanemariti vzpodbude pri mladih, da bi vzljubili edinstven gorski svet, ki mu je zelo naklonjena tudi sodobna družba zaradi svojih številnih prednosti. Današnjemu človeku, ki je preveč izpostavljen hrupu, onesnaženju zraka in tal, pa še vsakdanji napetosti, je nujno potrebno nekaj miru in tišine. Zdrav telesni napor v gorskih pohodih in vzponih je odlično sredstvo proti vsesplošni pomehkuženosti. V sproščenem in neposrednem stiku človeka z naravo se poveča dovzetnost za lepoto, za iskrena prijateljstva in doživetja.

Naše planinsko društvo je že v lanskem poletju priredilo gorski tečaj, ki se ga je udeležila tudi skupina mladih iz Buenos Airesa, kar nam letos zaradi različnih razlogov ni uspelo. Nadvse muhasto vreme nas tudi ni podprlo, kljub temu smo se odločili, da bomo nadaljevali s prvotnim načrtom.

Za ogrevanje sta nam gosta iz Slovenije, Klemen Mali in Monika Kambič-Mali, pripravila v Stanu predavanje, ki sta ga predvajala tudi v Cankarjem domu v Ljubljani, s posnetki plezalnih dosežkov v Patagoniji, Yosemitih (Kalifornija) in na Aljaski.

Vodstvo tečaja je ponovno prevzel Boris Kambič, Klemen Mali, ki je tudi alpinističen inštruktor in član gorske reševalne službe, pa je načeloval plezalni skupini. Prvi del tečaja je potekal na gori López, kamor se je v viharnem jutru v začetku januarja podala skupina trinajstih otrok, mladincev in odraslih, pa še osemmesečna Alenka Mali, štirinajsta udeleženka, ki se je udobno vzpenjala v otroškem nahrbtniku. Ta „korajžni", Boris, Marko Magister, Aleks Grohar in Andrej Arnšek, so hodili do planinske koče po grebenu, ostali s Klemenom pa po običajni poti. Vsi so se močili v dežju, po grebenu tudi v snegu, zato pa tembolj uživali večerni oddih v koči. V veselem vzdušju so se malo pošalili:

„Le imejte krasne svoje,
vi ravnine in vrtove!
Dajte mi planine moje,
dajte moje mi gore!" (Ljudska pesem)

Naslednji dan je bil namenjen pouku v plezalni tehniki in uporabi opreme, potem

Na vrhu Torre Principal Catedrala: Z leve proti desni: Aleks Grohar, Miško Kambic, Boris Kambic in Marko Magister.

pa praktični izvedbi v steni. Skupina se je razdelila v planinsko in plezalno z ozirom na starost in zmogljivost tečajnikov. Boris je naslednji dan popeljal planince - Veroniko Razinger-Grohar, Alenko Arnšek, Natašo in Nikolaja Grohar, Lenko Sterle in Nadjo Magister na vrh „Pico Turista". Plezalna naveza, Monika in Miško Kambič, sta plezala na „Pico Principal" po težji smeri, Klemen pa je na isti vrh vodil oba naraščajnika Marka in Aleksa, po nekaj lažji varianti. Medtem je Andrej Arnšek varoval malo Alenko Mali, ki še ne zna hoditi, je pa kar spretno kobacala po skalah navzgor.

Zadnji dan tečaja je z vetrom posijalo tudi sonce in v steno „Filo Norte" so se podale tri naveze: Klemen z Aleksom in Markom, Miško z Andrejem in še Dinko Bertoncelj s Kristino in Matjažem Žužkom, ki so se pridružili ob zaključku prvega dela tečaja.

Po nekaj dneh počitka, je sledil drugi del tečaja na pogorju Katedral, čeprav se je vreme spet skvarilo. Nekaj tečajnikov se je zato skujalo, ostali pa so se tolažili s pregovorom: *„Brez muje se še čevelj ne obuje!"*

Noč v šotorih pod Katedralskimi stolpiči ni bila prijetna, veter je zavijal prav po patagonsko in lilo je. Zjutraj se nikomur ni mudilo iz šotorov po nemirni noči, kljub temu so tečajniki obnovili pridobljene plezalne spretnosti in jih vadili v kratkih vzponih.

Boris pa se je odpravil z Veroniko in Nadjo na vrh „Catedral Sur", kjer so doživeli snežni metež, toda tudi desetletna Nadja ni popustila do cilja. „So pa res trdni naši otroci", je pomislil Boris.

Za zadnji dan tečaja se je večja plezalna skupina spopadla s katedralskim stolpom (Torre Principal 130m, VII-, VI, A1), ki še vedno velja za težavno smer. Plezanje v večjem številu je bilo zamudno, toda uspešno. Na vrh so se povzpeli Klemen z Aleksom in Markom ter Boris s sinom Miškom, le Matjaž se je pri zadnjem raztežaju odločil, da izstopi iz naveze. Omembe vredno je, da je bila starostna razlika med najmlajšima in najstarejšim plezalcem 49 let, kar predstavlja tudi življenjsko dobo našega planinskega društva. Po statističnih podatkih sta bila naraščajnika Aleks in Marko tudi najmlajša (12 let) plezalca v tej steni.

Po skoraj polstoletnem obstoju nam še ne primanjkuje gorniškega naraščaja, ki ohranja živo našo gorniško sled in prijateljsko povezanost, ki se napaja v skupnem jeziku in nagnjenjih.

Grenka kaplja po zaključku tečaja je bila vest o težki poškodbi našega planinskega staroste, pisatelja in vzgojitelja dr. Vojka Arka. Usoda ga je kruto priklenila na bolniško posteljo, vendar iskreno upamo, da bi mu bilo naklonjeno še marsikaj izreči iz bogate zakladnice svojega znanja, predvsem o našem gorništvu.

Po posredovanju Klemena Malija in nam vedno zvestega poročevalca Francija Savenca so o našem gorniškem tečaju poročali še v Sloveniji na internetskem spletu http://www.planid.org

Klemenu se zahvaljujemo tudi za nesebično pomoč, ki jo je nudil našim tečajnikom, da je plezanje bolj varno potekalo.

Pričakuje nas te dni (4. in 5. marec) še vzpon na Capillo, s katerim vsako leto obnovimo spomin na ustanovitev SPD, ko so slovenske roke v patagonskih gorah izsekavale prve steze in se oprijemale deviških sten. Tako bomo ob našem križu na gori zaključili gorsko poletje.

Ob jezeru Tonček pod Catedralskimi vrhovi: od leve: 1. vrsta: Klemen Mali, Aleks Grohar, Miško Kambič 2. vrsta: Matjaž Žužek, Marko Magister, Boris Kambič, Nadja Magister in Veronika Grohar.

MARKO JENŠTERLE

Pogovor s pisateljico Vlady Kociancich

Vlady Kociancich *se je v Buenos Airesu rodila leta 1941, danes pa sodi med največja imena latinskoameriške literature. Svojo prvo (policijsko) zgodbo je napisala že z devetimi leti, prvo knjigo, zbirko črtic* Pogum, *pa izdala leta 1971.*

Potem so sledili romani *Osmo čudo* (1982), *Zadnji Shakespearovi dnevi* (1984), *Abesinija* (1988), zbirka črtic *Vse poti* (1990; zanjo je dobila ugledno špansko nagrado Gonzalo Torrente Ballester) in romana *Gladina strahu* (1992) ter *Tempelj žensk* (1996; z njim se je uvrstila v finale nagrade Romulo Gallegos).

Leta 1998 je izdala zbirko kratkih zgodb *Ko bereš to pismo*. V Sloveniji je njena prva zgodba izšla v antologiji *Ob srebrni reki* (1992), širše pa so pisateljico predstavili v „bloku" Nove revije (št. 155, marec 1995). Njena dela so prevedena v angleščino, italijanščino, nemščino, francoščino in turščino.

Ko ste se začeli ukvarjati z literaturo, s Slovenijo niste imeli ravno tesnih vezi, prav tako kot ne s slovensko skupnostjo v Argentini. Mi lahko za začetek poveste, kdaj ste z njimi vzpostavili prvi kontakt.

Za moj stik s slovensko kulturo je zaslužen Andrej Rot, današnji direktor Radia Slovenija. Spoznala sva se pred več kot petnajstimi leti, ko je še živel v Argentini in pisal za neki slovenski časopis.

Zanimale so ga moje knjige in bil je prvi, ki je v slovenščino prevedel eno od mojih kratkih zgodb ter z menoj tudi opravil prvi intervju za Slovence. Mnogo let kasneje, ko je že postal direktor slovenskega radia, je ob obisku Argentine naredil še intervju za slovensko televizijo.

Njemu torej dolgujem prve slovenske bralce.

Od kod izhaja vaša družina? Kdaj je oče prišel v Argentino?

Oče se je rodil v Gorici in študiral v Ljubljani, od koder je družina njegove matere Fanny Batij Scarbout. V Argentino je prišel po prvi svetovni vojni, star komaj 14 let. Tu se je poročil z mojo mamo, Argentinko, baskovskega in irskega rodu. Moja prababica po materini strani se je pisala Collins, moj baskovski pradedek pa je bil med drugim celo v indijanskem ujetništvu. Družina moje mame je živela na veleposestvu (se pravi na deželi) v okolici Lincolna (znanega po močni irski skupnosti), ki je v času mojega pradedka še mejilo na indijanska ozemlja. Sem torej tipičen argentinski produkt. Rezultat različnega mešanja.

Lani ste prvič sodelovali na literarnem večeru Slovenske kulturne akcije v Buenos Airesu. Kakšne vtise imate po njem?

Bilo je izredno ganljivo, saj sem se v tistem trenutku počutila del slovenske kulture v Buenos Airesu. Moj oče je star 87 let in se na žalost tistega večera ni mogel udeležiti, zelo pa sta ga ganili toplota in prijaznost publike, o kateri sem mu pripovedovala, kot tudi organizatorjev srečanja.

Pisatelj Andrej Blatnik je nekoč zapisal, da sta* v svetu uspela, vsak na svoj način, dva pisatelja slovenskega rodu (če sem ne štejemo Petra Handkeja): Igor Šentjurc in Vlady Kociancich. *Ampak vas svet vendarle pozna le kot argentinsko pisateljico. Kaj se vam zdi?

Ker pa je moj priimek Kociancich in ne Martinez, sem tudi argentinska pisateljica z močnimi slovenskimi koreninami.

Zaradi pogostega ponavljanja o slovenskem rodu so me začeli označevati kot *rusko pisateljico*. Za angleške bralce sem *very British*, Američani me imajo za Kunderovo sonarodnjakinjo, za Italijane sem zelo italijanska, za Špance pa je moja proza, kot sem brala v neki kritiki, tipičen primer španske literature.

V resnici pa sem samo neka Kociancich, ki skuša čimbolje pisati kratke zgodbe in romane.

Pa je v vaši literaturi vendarle kaj takega, kar bi lahko označili za slovensko?

Graham Greene je rekel, da je pisateljeva domovina njegovo otroštvo. Ko sem bila majhna, mi je oče pripovedoval o ljubljanskem gradu, o reki, ki je pozimi zamrznjena, o snegu in gozdovih. Živeli smo v Buenos Airesu in njegova pripovedovanja so me spominjala na pravljice.

Pri nas namreč ni bilo gradov niti gozdov, samo ogromna reka Rio de la Plata in naokoli neskončna pampa. Ko sem pred leti v času srečanja Pena na Bledu obiskala Ljubljano, sem se razneže ila ob pogledu na Tromostovje, na grad in hiše v vrstah, v katerih je živel moj oče. To so torej tiste življenjske izkušnje, nekakšne dvojne sanje - na eni strani podeželje, pume in Indijanci iz pripovedovanj babice po materini strani, na drugi pa uživanje ob pripovedih očeta, kar je vse na koncu prišlo v moje knjige.

Slovenija je bilo moje prvo srečanje z drugačnim svetom od tistega, ki sem ga doživljala v neposredni okolici.

Delo, Književni listi; okrajšano

Akcije za sprejetje zakona za Slovence v Italiji

Do glasovanja o zaščitnem zakonu za Slovence v Italiji bo prišlo šele po predvidenih deželnih volitvah 16. aprila, saj italijanski parlament ni pokazal politične volje, da bi bil zakon odobren že prej. Ta novica je bila v ospredju krajšega srečanja v Rimu med predsednikom italijanske poslanske zbornice Lucianom Violantejem ter predsednikoma obeh krovnih organizacij Slovencev v Italiji, Sergijem Pahorjem za Svet slovenskih organizacij in Rudijem Pavšičem za Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo. Glasovanje bo na programu šele po deželnih volitvah 16. aprila.

Predsednika krovnih organizacij sta Violanteju izrazila globoko zaskrbljenost slovenske manjšine v Italiji nad stalnim zavlačevanjem z odobritvijo zakona. Slovenska manjšina izgublja zaupanje v demokratičnost italijanske države, saj postopek sprejetja zaščitnega zakona drsi iz meseca v mesec. Slovenci v Italiji so upravičeno zaskrbljeni, da bi tudi v tem mandatu zakon ne bil sprejet. Nestrpnost znotraj manjšine se stopnjuje, glede na dejstvo, da slednja čaka na zakon že 50 let, Slovenci v Beneški Sloveniji (videmska pokrajina) pa že celih 130 let. Pahor in Pavšič sta obenem izjavila, da je zahteva po zaščitnem zakonu za Slovence v Italiji osnovana na mednarodnih sporazumih, predvsem pa na 6. členu italijanske ustave.

Pritisk za sprejetje zaščitnega zakona za slovensko majšino v Italiji se stopnjuje. Italijanska ministrica za dežele Katia Belillo je italijanskemu premieru D'Alemi poslala pismo, v katerem ga opozarja na nujnost čimprejšnjega sprejema zakona. V pismu Belillova poudarja, da je končno besedilo zakona že usklajeno, splošna razprava pa zaključena, tako da bi bilo za sprejetje zakona dejansko potrebnih le predvidenih osem ur. Ministrica opozarja, da je bila razprava o zakonu za Slovence v Italiji v zadnjih dveh letih že desetkrat odložena, zato se obenem sprašuje, ali zares obstaja politična volja za izglasovanje zakona. Ministrica omenja tudi mednarodne posledice, ki bi jih dodatno zavlačevanje lahko imelo v odnosih s Slovenijo.

Incident na hrvaški meji

Do incidenta je prišlo, ko so trije slovenski državljani opravljali izkop na območju hrvaške katastrske občine Martin na Muri. Do njih se je s službenim vozilom pripeljala patrulja hrvaške policije, jih legitimirala in jim odvzela dokumente, od njih pa tudi zahtevala, da gredo zaradi uvedbe postopka o prekršku z njimi na njihovo policijsko postajo. Ker trije Hotižani tega niso hoteli storiti, so jim hrvaški policisti zagrozili z odvzemom prostosti in prisilno privedbo. Hrvaški patrulji je kasneje na pomoč prišlo več patrulj, tako da je bilo skupaj na kraju dogodka približno 20 hrvaških policistov. Po posvetu z nadrejenimi so hrvaški policisti sicer odstopili od prejšnjih zahtev, a dokumente obdržali.

Na zahtevo hrvaških policistov so slovenski državljani nato zapustili ozemlje hrvaške katastrske občine. Ob prihodu vozil na ozemlje slovenske katastrske občine Hotiza pa je bilo tam zbranih že več Hotižanov, ki so jih ustavili in tako preprečili pot vozilom hrvaške policije. Od hrvaških policistov so nato zahtevali vrnitev odvzetih dokumentov.

Po daljših pogajanjih so hrvaški policisti vrnili odvzete dokumente, Hotižani pa sprostili oviro, tako da so se hrvaški policisti lahko v spremstvu slovenske policije vrnili na Hrvaško, kamor se lahko vrnejo le po delu ceste, ki pelje čez Slovenijo.

Hotižani že vseskozi zahtevajo, da se Slovenija in Hrvaška dogovorita, tako da bo meja na reki Muri. Trenutna začasna meja poteka po katastrskih mejah, a meja še ni končno določena.

Na zahtevo slovenske policije se je pozneje sestala mešana komisija predstavnikov policije Murska Sobota in Medjimurja in opravila ogled kraja indicenta.

Slovenska vlada je zadolžila diplomatsko komisijo za meje, naj na podlagi informacij pripravi celovito informacijo o tej problematiki. Hkrati je hrvaški strani posredovalo diplomatsko noto.

Upravni odbor Svetovnega slovenskega kongresa je sprejel izjavo, v kateri „odločno podpira požrtvovalnost prebivalcev Hotize pri njihovi obrambi slovenskega ozemlja na levem bregu reke Mure". Obenem poudarja, da je „slovenska oblast storila hudo napako, ko je v letu 1993 opustila svoj policijski nadzor na levem bregu Mure pri Hotizi". Slovenska oblast je s tem „odstopila od stanja na dan slovenske državne osamosvojitve oziroma sprejetja Temeljne ustavne listine," poudarja SSK.

Predsednik Hrvaške matice v Čakovcu Zvonimir Bartolič je izjavil, da so tako „Korošec, Kardelj in sedanji slovenski predsednik Milan Kučan, vsak v svojem času delali na širitvi Slovenije na račun Hrvaške". Na novinarski konferenci je dejal, da pomenijo „nedavni dogodki na Svetem Martinu (oz. Hotizi) na Muri resen opomin za Hrvaško, ki se mora zamisliti nad dejstvom, da je predsednik sosednje države napovedal teritorialno poseganje do Hrvaške". Menil je še, da je stanje med Hrvaško in Slovenijo glede meja absurdno.

SIM o vračanju Slovencev

Slovenska izseljenska matica je 12. februarja pripravila okroglo mizo o vračanju Slovencev iz tujine v domovino, kakor jo je lani pripravilo že Društvo Slovenija v svetu. Tako da niso povedali nič novega.

Peter Kovačič Peršin, podpredsednik SIM, je v svojem govoru poudaril, da se argumenti, s katerimi politika in oblast zavračata zahteve po organiziranem vračanju Slovencev, navadno skrčijo na tezo, da je med zdomci premalo volje za doseljevanje v domovino. Takšno je morda stanje med zdomci v ZDA, Kanadi, Avstraliji ter v zahodnoevropskih državah, a veliko željo po vrnitvi ima argentinska emigrantska skupnost ter slovenski razseljenci na tleh nekdanje Jugoslavije.

Udeleženci posveta pa so lahko slišali tudi o težavah ljudi, ki so pripravljeni vrniti se v Slovenijo, vendar jim jo pri tem velikokrat zagode slovenska birokracija. „Zares smo tu od zunaj skoraj vsi 'trčeni' z domotožjem, ampak smo tudi racionalna bitja in se sprašujemo, kje bi nam bilo boljše. Si bomo izboljšali duhovno in gmotno stanje ali si ga bomo poslabšali?" se je v pisnem prispevku spraševal slovenski izseljenec v Avstraliji, mag. Bert Pribac, ki se namerava vrniti v Slovenijo.

Slovenci nezaupni do Haiderja

ENOTNA LISTA POZDRAVILA ODSTOP HAIDERJA

Predsednik Enotne liste, političnega zastopstva koroških Slovencev, Andrej Wakounig je v Celovcu sicer pozdravil odstop Joerga Haiderja kot vodja njegove stranke, vendar hkrati izrazil dvom, da bo to pomenilo zmanjšanje Haiderjevega vpliva na avstrijsko politiko. „Zahtevam resnični odstop," je še dejal Wakounig in posvaril pred „taktičnimi šahovskimi potezami in slepilnimi manevri za mednarodno javnost".

PROTEST PROTI ZMANJŠANJU PODPORE MANJŠINI

Da Haider ni tako nedolžen, prikazuje zadnja vladna poteza do Slovencev. Vodja Sveta koroških Slovencev Rudi Vouk je namreč 4. marca napovedal protestne ukrepe proti nameri nove avstrijske vlade, da zmanjša podporo narodnostnim manjšinam za približno 22 odstotkov.

To konkretno pomeni zmanjšanje podpore koroškim Slovencem s 16 na 12 milijonov šilingov, je v sporočilu navedel Vouk. Avstrijska vlada ne razume, da pri podpori manjšini ne gre za izdatke na podlagi presoje, ampak za ustavno obveznost Avstrije po državni pogodbi iz St. Germaina. V primeru, da avstrijska vlada zmanjšanja podpore ne bo umaknila, je Vouk poleg ostrih protestnih ukrepov slovenske manjšine napovedal, da bo uradno zaprosil Slovenijo in podpisnike državne pogodbe, naj posredujejo v zadevi na evropski ravni.

MINISTER RUPEL O AVSTRIJI

Zaradi stiske, v kateri se je Avstrija znašla po imenovanju modro-črne vlade, lahko Slovenija računa s pozitivnejšim odnosom uradnega Dunaja do nekaterih vprašanj, zato je čas, da dobimo konkrektna zagotovila, je 1. marca ocenil slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel. To so predvsem zagotovila, da Avstrija ne bo z dvostranskimi vprašanji ovirala procesa vključevanja Slovenije v EU, da se Nuklearna elektrarna Krško izvzame iz skupine t. i. nevarnih elektrarn, ki so moteč dejavnik v dvostranskih odnosih oziroma pogajanjih za vključitev Slovenije v EU, ter da se na Koroškem in Štajerskem zagotovi aktivnejša politika zaščite manjšin.

Takšna zagotovila bo skušal dobiti na prvem sestanku z avstrijsko zunanjo ministrico Benito Ferrero Waldner, do katerega naj bi prišlo že v marcu. Pri omenjenih dvostranskih vprašanjih je Rupel izpostavil avstrijske zahteve za priznanje staroavstrijske manjšine. V zvezi z manjšino na avstrijskem Koroškem in Štajerskem pa je dejal, da je njena zaščita ostala neuresničena najobčutljivejših področjih, kot so raba slovenščine pred sodišči, krajevne oznake, podpora slovenskim vrtcem in slovenskim medijem.

KAJ PRAVI „VEČER" V MARIBORU?

Koalicija zdravega razuma? (Poroka bo cerkvena)

Izvlečki v vednost protipomladne gonje po časopisih

Cerkev je bila pri združitvi SLS in SKD ključni arbiter. In morda je prav zato ta politična poroka izpeljana „cerkveno": kar je Bog združil, naj človek ne loči. Zdi se, da bi zavrnitev združitve ene ali druge strani pomenila toliko kot zavrnitev poroke med samim obredom pred oltarjem.

Koalicija Slovenija torej bo in bo koalicija vseh treh strank. Marjan Podobnik in Lojze Peterle z združitvijo strank izgubljata; izgubljata mesto prvakov strank. Največje tveganje pa vendarle prevzema Janez Janša. Pri pomladnikih smo že itak vajeni, da pred javnostjo razgaljajo svojo nrav.

... **Še zlasti zdaj, ko je čudežni pomladni strateg Andrej Bajuk razkril svoj domet. Že pri Pučniku ter kasneje pri Sircu, Berniku, Rodetu se je pokazalo, da se na uvožene kandidate v Sloveniji ne splača staviti. A če tisti, ki vodi strateški svet alternative sedanji vladni politiki, pove, da je „alternativa v drugačnem pristopu" in hkrati grozi, da bo državo gradil na „zdravi pameti", pa ta skepsa ni samo predsodek do „tujcev". Kdaj ste nazadnje koga na televiziji slišali stresati tako nesmiselne in prazne stavke?** se na koncu sprašuje pisec, ko izlije na politike pomladne stranke in Cerkev svoje pobalinsko mnenje in jih poskuša osmešiti, kar je znak, da jih levica boji.

Združeni ob lipi sprave ponovno ugovarjajo Kučanu

Združeni ob lipi sprave in Civilna družba za demokracijo in pravno državo so na tiskovni konferenci 3. marca ponovno obsodili govor predsednika Milana Kučana na mednarodni konferenci v Stockholmu januarja letos, kjer je opravičeval „slovenski bratomorni holokavst, ki ga je sicer načrtno izvedla Komunistična partija." Odzvali so se tudi na pogovor s predsednikom Kučanom, ki je bil objavljen v eni od februarskih številk Večera.

Stanislav Klep je v imenu Združenih ob lipi sprave opozoril, da je predsednikova izjava v Stockholmu, da je takratna slovenska država okupatorjeve sodelavce kaznovala v potsdamskem duhu, zmotna. Potsdamski sporazum je namreč bil sklenjen šele v avgustu 1945 in se nanaša predvsem na reparacije, v njem pa ni govora o pobojih oz. uničenju vojnih ali ideoloških nasprotnikov po končani vojni. Nesprejemljiva je tudi predsednikova izjava za Večer, da povojno dogajanje v Sloveniji nima nobene zveze s holokavstom in genocidom ter da je bratomorno vojno sprožil okupator s tem, ko je sprl Slovence med seboj. Klep pravi, da predsednikova izjava ne drži, saj je Slovence sprla Komunistična partija. Razklati narod in sloje v njem v revolucionarnem času in v vojni je namreč „katekizem boljševistične revolucije". Združeni ob lipi sprave ugotavljajo, da bo med Kučanovim predsednikovanjem v Sloveniji državni akt o narodni spravi težko sprejeti.

Novice iz Slovenije

NOVO MESTO - Na Okrožnem sodišču so znova sodili najbolj znanemu slovenskemu množičnemu morilcu. 51-letni Metod Trobec, ki je lani prestal 20-letno zaporno kazen zaradi umora petih žensk, trenutno pa prestaja desetletno kazen zaradi poskusa umora dveh sojetnikov, je bil obsojen še na osem let.

LJUBLJANA - Konec februarja so na zboru slovenskega centra PEN (Poezija - esej - novela) izvolili novo vodstvo. Dosedanjega predsednika Marka Kravosa je zamenjal Veno Taufer, v odboru slovenskega PEN pa so še Andrej Blatnik, Boris A. Novak, Peter Vodopivec, Jože Hudeček, Andrej Inkret, Tone Peršak, Manca Košir in Edvard Kovač.

LJUBLJANA - V 88. letu starosti je 2. marca zvečer v Ljubljani umrla igralka in pesnica Mila Kačič. Bila je članica ljubljanske Drame, v kateri je upodobila preko 120 vlog, igrala pa je tudi v več filmih. Pisala je tudi poezijo in izdala več pesniških zbirk, ki jih prežema tematika ljubezni in materinstva.

LJUBLJANA - V veljavo je stopila vladna uredba o izdaji vizuma za vstop tujcu z namenom opravljanja dela. Na podlagi zakona o tujcih določa pogoje, pod katerimi diplomatsko konzularno predstavništvo Slovenije v tujini izda vizum za vstop tujcu. Uredba določa storitve, ki jih lahko tujec opravlja, med njimi so storitve s področja kulture, sejemske storitve, storitve, vezane na dobavo blaga in servisiranje, ter interventne storitve tujih podjetij. Tujec lahko tudi predstavi znanstvene in strokovne dosežke ali pa opravi medicinski poseg.

LJUBLJANA - Založba Mladinska knjiga in podjetje Globalvision sta predstavila novo, že drugo izboljšano različico - 3.0 - Interaktivnega atlasa Slovenije (IAS) s podnaslovom Slovenija na zemljevidih, slikah, v besedi. Novosti posodobljene različice so 32-bitna aplikacija, prijaznejši in preglednejši uporabniški vmesnik, zemljevid države v natančnejšem merilu 1 : 300.000, več novih načrtov mest ter v dobršni meri posodobljena vsebina - meje občin in naselij, opisi krajev, cestno omrežje in drugo.

LJUBLJANA - V prostorih zemljepisnega muzeja Slovenije so predstavili monografijo Jerneja Zupančiča Slovenci v Avstriji, ki je izšla kot 32. številka Geographice Slovenice. Avtor je v delo vključil tako teoretično ozadje kot rezultate terenskega dela. Slovence v Avstriji je Zupančič razdelil v tri skupine - avtohtono narodno manjšino, izseljence in zdomce - ter preučil njihovo identiteto.

ŽIRI - V bolgarski prestolnici je Alpina odprla novo trgovino. Trgovina je ustanovljena na podlagi franšize. To je pridobilo bolgarsko podjetje Rockhat, Alpina pa je trgovino opremila. Alpina ima v Sloveniji 42 trgovin, na Hrvaškem 26, 12 v BIH, dve pa na Madžarskem.

LJUBLJANA - Časnikarja Uroš Slak s TVS in Jože Horvat iz revije Mag sta nagrajenca Sklada Josipa Jurčiča za leto 1999. Tako je sklenil 12-članski upravni odbor omenjenega sklada, ki nagrajuje in vzpodbuja resnicoljubnost kot moralno načelo slovenskega novinarstva.

KOČEVJE - Gospodarske razmere v kočevski občini, kjer živi približno 17.000 ljudi, že nekaj let niso najboljše. Podjetništvo se razvija prepočasi, premalo pa so izkoriščene tudi naravne danosti, predvsem možnosti za razvoj turizma in lesno predelovalne industrije, so ob obisku predsednika GZS Jožka Čuka v občini Kočevje opozorili tamkajšnji gospodarstveniki in predstavniki lokalnih oblasti.

RATEČE - V 101. letu starosti je v Retečah pri Škofji Loki umrl domoljub in Maistrov borec Alojz Igličar. Kot 15-letnik se je boril na Soški fronti in na Koroškem, kjer se je pridružil borcem za severno mejo. Po vojni se je vrnil v rodni kraj, kjer je živel s številno družino.

Slovenija in šport

KUALA LUMPUR, Malezija - Slovenski namiznoteniški igralci in igralke so končali z nastopi na svetovnem prvenstvu. Moška reprezentanca je na ekipnem svetovnem prvenstvu dosegla lep uspeh: po porazu s Francijo z 0:3 zasedla končno 17. mesto, kar je doslej najboljša uvrstitev Slovencev na svetovnih prvenstvih (doslej je bila ta 20. mesto). Dekleta so po zmagi 3:1 proti Moldaviji osvojila 43. mesto. - Vzporedno s svetovnim namiznoteniškim prvenstvom se je odvijal tudi kongres Mednarodne namiznoteniške zveze. Na njem je bilo predstavljenih kar nekaj novosti, najpomembnejša pa je, da bodo namesto dosedanjega premera 38 milimetrov žogice imele premer 40 centimetrov. Namen novih žogic, ki naj bi se začele uporabljati od 1. oktobra, je manjša hitrost, kar naj bi olajšalo delo predvsem začetnikom v tem športu. Poleg tega bodo namiznoteniške igre lažje spremljali gledalci v dvoranah in televiziji.

JONG PJONG, Koreja - Šesti moški veleslalom 34. sezone svetovnega pokala je dobil Avstrijec Bejamin Raich. Četrti se je z zastankom 93 stotink uvrstil najboljši Slovenec Mitja Kunc, ki je s tem dosegel najboljšo slovensko veleslalomsko uvrstitev po letu 1996.

SYDNEY, Avstralija - Slovenski kajakaš Aleš Kuder je na močni mednarodni tekmi v slalomu na divjih vodah osvojil 3. mesto. Zmagal je Britanec Paul Ratcliffe (212,02/4) pred Avstrijcem Helmutom Oblingerjem (213,72/4) in Kudrom (213,75/2), ki je za drugim mestom zaostal za vsega tri stotinke sekunde.

JONG PJONG, Južna Koreja - Črnjan Mitja Kunc doživlja svojo drugo pomlad. Po četrtem mestu v veleslalomu je v slalomu prvič zmagal, njegova zmaga pa pomeni že drugi zaporedni uspeh slovenskih slalomistov v tekmah za svetovni pokal. Med dobitnike točk so se uvrstili še trije Slovenci, ki pa tokrat niso bili povsem na vrhu. Mitja Valenčič je zasedel 15., Matjaž Vrhovnik 16. in Jure Košir 24. mesto. — Kunc je doma v Črni na Koroškem, ki so mu ob povratku pripravili slovesen sprejem.V spremstvu župana Franca Stakneta se je pripeljal na prizorišče s kočijo, kjer so ga pozdravili navdušeni domačini in oboževalci skupaj z godbo na pihala. Črna na Koroškem je s svojimi smučarji slovenski fenomen, saj sta poleg Kunca v najboljši slovenski alpski ekipi še Ožbi Ošlak in Tina Maze. Sicer pa je od 24 tekmovalcev v smučarskem klubu Črna kar devet reprezentantov.

QUEBEC, Kanada - Na mladinskem svetovnem prvenstvu v alpskem smučanju je slovenski reprezentant Bernard Vajdič osvojil še drugo medaljo. Drugemu mestu v veleslalomu je dodal še srebrno medaljo v kombinaciji.

GOESTLING, Avstrija - Slovenski smučar Jernej Reberšak je zmagovalec veleslalomske tekme FIS. Reberšak je za 38 stotink prehitel Achima Vogta iz Liechtensteina in za 42 stotink Avstrijca Manfreda Prangerja. Gregor Šparovec je bil deveti (+0,98).

LAUSANNE, Švica - Mednarodno športno razsodišče v Lausanni je zavrnilo pritožbo slovenskega in španskega daljinskega plavalca Igorja Majcna in Davida Mece Medine, ki sta se pritožila na štiriletno prepoved nastopanja zaradi domnevnega jemanja prepovedanega steroida nandralona. Plavalca sta se pred arbitražno komisijo zagovarjala, da je nandralon v njuno telo prišel z zaužitjem svinjskega mesa v Salvador de Bahiji. Plavalca sta bila pozitivna na doping testih 31. januarja 1999 na tekmi v Braziliji, 8. avgusta pa jima je FINA izrekla štiriletno prepoved nastopanja.

POKLJUKA - Marko Dolenc (Brdo) je zmagal na državnem prvenstvu v biatlonu na 20 kilometrov. Pri ženskah je na 15 kilometrov po pričakovanju slavila Andreja Grašič (Tržič).

Pisali smo pred 50 leti...

MED SLOVENCI V MENDOZI

Med novopriseljenimi Slovenci mendoške province smo doslej imeli 18 rojstev. Letos 12. februarja pa smo dočakali med nami tudi prvo poroko, ki smo jo kar slovesno praznovali. Novoporočenca Anton Burjak in Frančiška Cerer sta se poročila pri naši skupni maši, pri kateri jima je prepeval naš pevski zbor. Popoldne pa sta bila z nami na prvem romanju mendoških Slovencev. Bili smo na božji poti v Lujanu de Cuyo, kjer je v oltarju tudi naša Ljuba Gospa. Imeli smo pete litanije z blagoslovom.

Po cerkvenih pobožnostih smo se zbrali na kratek družabni sestanek, kjer smo si „privezali dušo" naše pevce pa so lujanski Slovenci še posebej pogostii. Zbor nam je zapel nekaj slovenskih domorodnih pesmi.

Zdaj pa se z vso vnemo pripravljamo na spominsko proslavo desetletnice tragične smrti Jožeta Kastelica, ki bo 18. marca.

OBVESTILA

Slvenski pevski zbor Gallus vabi vse pevce, ki so sodelovali pri pevskih zborih doma, na Koroškem alli v Italiji, na zanimiiv sestanek o narodni pesmi in o petju sploh, ki bo v nedeljo 19. marca po maši na Belgrano.

PISMO IZ AVSTRALIJE

Ševilo Slovencev v Avstralji raste z vsakim transportom. Mislim, da je težko najti prostor, kjer bi ne mogel najti rojaka, če že ne znanca. Pri železnici, v pristaniščih, na cestah in mostovih, v tovarnah in hostelih, povsod najdeš naše ljudi. Le redkokdaj je prilika, da se v tej zemlji, kjer razdalja tisočev km ne pomeni nič, snide več znancev. Edino, kar nas druži, je pisana beseda. Časopisa in knjig nimamo, kadarkoli dobimo v roke kak slovenski časopis, smo na moč veseli. Priznati moramo, da nam je v tem oziru Argentina veliko bolj naklonjena kot ZDA.

V upanju, da se bo še kdo oglasil iz Avstralije in da boste tako prišli do boljšega stika z nami, zaključujem to poročolo.

Gorazd

Svobodna Slovenija, št. 10 ; 9. marca 1950

Slovenija moja dežela

Gorenjska narodna noša

Čeprav jo na splošno imnujeno „slovenska", je to le normalna „zakmašna" obleka Gorenjcev pred kakimi 150 do 100 leti.

Žene in dekleta so nosile pečo, ki je bila po raznih krajih različno zavezana. Avbe so nosile le poročene žene. Čelo avbe je bilo iz črnega baržuna in okrašeno z zlatim ploščnatim vezilom. Vrh avbe je bil v ljubljanski okolici grebenast. Na zadnji strani avbe je bila spodaj pritrjena pentlja. Konca traka sta visela preko hrbta navzdol skoraj do pasu.

Srajčnik je bil iz finega perkala. Okrog vratu so bile prišite čipke. Rokavi so bili široki, za pestjo so imele široke zapestnike.

Ruta okoli vratu je bila svilena, rdeča ali rožasta. Na prsih sta se nje konca križala in bila vtaknjena pod predpasnik. Mnogo rut je bilo pritihotapljenih iz Trsta, kamor so jih pripeljali iz Orienta ali Beneškega.

Krila so bila široka, segala so do gležnjev. Spodaj so imela prišit za dlan širok črn baržunast pas.

Modrc je bil kratek in prišit h krilu. Našivov ni imel nikakih.

Predpasnik je bil črn, svilen, kake štiri prste krajši od krila.Okrog in okrog je imel prišite tovarniške čipke.

Spodnja krila so bila škrobana, takih so imele na sebi tri ali štiri, pri hoji jih je bilo videti izpod gornjega krila in ker so bila škrobana, so prijetno šumela.

Novice so bile bele, gladke in so se oprijemale nog.

Pozimi so nosile črne, usnjate čižme, poleti pa v nizke šolne z majhno črno svileno pentljo.

Nekoliko pod boki so imele opasan kovinast, srebrn ali pozlačen pas, sklepanec.

V uhljih so nosile zlate „murčke" ali obeske.

Tudi frizura je bila važna: lase so imele spletene v kite po 5 do 15 stremenov. Zadaj so imele zataknjen glavnik.

Osebne novice

Novi diplomanti: Na univerzi El Salvador v Buenos Airesu je končala študije **Lilija Vlaho Troha** in prejela naslov „licenciada en medios de comunicación masiva y periodismo". - Na visoki šoli za telesno vzgojo Instituto Superior del Profesorado Ward, v Buenos Airesu, je dokončal študije **Ivan Kristijan Vivod** in postal „profesor nacional de Educación Física".

Čestitamo in želimo veliko uspeha!

V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in žena so darovali: v spomin teti Slavki 100.- pesov; ga Sonja Tavčar 100.- dolarjev; Zveza slovenskih mater in žena Ramos Mejía 100.- pesov; ga. Marica Klemenc 20.- pesov; ga. Marija Eiletz namesto cvetja na grob prijateljem 100.- dolarjev; ga. Bradač Almira iz San Martín de los Andes 30.- pesov. Vsem Bog povrni.

Mali oglasi

ESTUDIO de AGRIMENSURA (Pcia. de Bs. As.) ING. VLAHO - Tel.- 4755-8205 - Estado Parcelario - Subdivisión - Unificación - Mensura - Usucapción

TURIZEM

Oddajam bungalov in stanovanja v Villa Catedral, Bariloche. Uživajte mirne počitnice v najlepši naravi in po ugodni ceni. Kličite na **Tel: 02944 424978**.

Tel. 4441-1264 / 1265

ILIRIA TUR — IATA — Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO Nº 3545-82 **H. Yrigoyen 2742 - San Justo**

ARHITEKTI

Arq. Carlos E. Kostka. Vivienda y comercio. Asesoramiento técnico en Capital y Provincia. Sarandí 148 Capital; Tel.Fax 4 224-3968.

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure- Lavalle 1290, pis. 402- Tel. 4382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs — odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2º B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 4613-1300

Dr. Héctor Fabián Lo Faro (Miklič). Odvetnik. Vsak dan od 15 do 20 ure. Hipólito Yrigoyen 2548, 2º of. 4, San Justo. Tel. 4482-5624.

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Kvalitetno razvijanje fotografskih filmov: 36 posnetkov 10x15 $ 10.- Garibaldi 2308 - B1753GWN Villa Luzuriaga - Tel.: 4659-2060 - E-mail: marko@pinos.com

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA — Bmé. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bmé. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Miha Gaser).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (ga. Milena Skale).

SLOGA — PODRUŽNICA CARAPACHAY Slovenski dom - Dra. Grierson 3837 - Uraduje vsako nedeljo od 11. do 13. ure (ga. Andrejka Papež Cordoba).

Obvestila

SOBOTA, 11. marca:

Slovenski srednješolski tečaj RMB. Ob 15. ostali popravni in dopolnilni izpiti; ob 18. vpisovanje; ob 19. začetna sv. maša

NEDELJA, 12. marca:

Začetna prireditev slovenskih šol ob 16. uri v Slovenski hiši.

ČETRTEK, 16. marca:

Sanmartinska Liga žena mati bo imela svoj redni sestanek. Govoril bo prelat Jože Škerbec.

PETEK, 17. marca:

Seja Medorganizacijskega sveta ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 25. marca:

Redni občni zbor Sloge ob 19. uri v Slovenskem domu v Carapachayu.

NEDELJA, 26. marca:

Občni zbor Zedinjene Slovenije, ob 10.30 v Slovenski hiši.

48. Občni zbor Društva Slovenska vas, v Hladnikovem domu ob 17. uri.

NEDELJA, 2. aprila:

V Našem domu v San Justo Občni zbor po maši. Potem kosilo krajevne Zveze slovenskih mater in žena.

SREDA, 5. aprila:

Redni sestanek Zveze slovenskih mater in žena, nato razgovor s prelatom Jožetom Škerbcem ob 17, v Slovenski hiši.

Začetek slovenskih osnovnih šol

bo v nedeljo, 12. marca, ob 16. uri v Slovenski hiši

ob 16. uri sv. maša na čast Svetemu duhu
ob 17. uri v dvorani „škof Gregorij Rožman"
igra: Cmokec poskokec Mirka Kunčiča
Izvaja skupnost Slomškove šole
Režija dr. Štefan Godec
Vstopnini: odrasli $ 4.-, otroci $ 2.-

V veži pred dvorano bo razstava ročnih del in slik iz šolske kolonije

Vabi šolski odsek Zedinjene Slovenije

ABC PO SLOVENSKO

TEČAJ SLOVENŠČINE ZA ŠPANSKO GOVOREČE OTROKE IN ODRASLE

Pouk vsako soboto od 9,30 do 12.30 ure v Slovenski hiši.
Začetek: 18. marca

KAKO IZ ENEGA DOLARČKA NAREDITI DVA...

Gledati in videti. Srečni, ki vidijo. Predvidevajo. Zato varčujejo. Svoje prihranke varno in donosno nalagajo v Slogi, svoje nakupe pa opravijo z MASTER CARD - CARTA SLOGA Čedalje več rojakov jo ima. Če imate Karto Sloga je postopek za pridobitev enostaven. Kličite nas: 4656-6565

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

IVO ŽAJDELA (1)

Ob razstavi Mati, domovina, Bog

V sredo, 20. oktobra 1999 so v Muzeju novejše zgodovine v Ljubljani odprli razstavo o slovenskem domobranstvu, ki so ji dali naslov *Mati, domovina, Bog.* To je ena od tistih razstav, kjer prideta do izraza dve "sestavini". Prva so posamezni razstavni predmeti ter ponazoritve, druga pa je celotni vtis. Glede razstavljenih oziroma predstavljenih razstavnih predmetov ter reprodukcij slik in raznih besedil velja takoj poudariti, da gre za skrbno izbrano in pomembno gradivo. Večina je takšnega, da se da za vsakega posebej napisati daljšo ali krajšo predstavitev ali zgodbo. In prav tu trčimo na jedro problema te razstave. Razstavni predmeti so skoraj vsi brez pojasnil in celo brez osnovnih podpisov s podatki, kaj je na primer na razstavljeni fotografiji. Res je, da so nekatere izpovedno in tudi dokumentarno tako močne, da ne rabijo posebnih pojasnilnih dodatkov. Toda vsaj polovica razstavljenih fotografij bi nujno rabila krajša ali celo daljša pojasnila.

Prav ta manjko, odsotnost razlage, je celostno razstavo zgostil v prid druge "sestavine", to je celostna podoba ali celostni vtis o nekem pomembnem delu slovenske (pol)pretekle zgodovine. Ta celostni vtis po ogledu razstave pa je porazen. Porazen zaradi podobe, ki nam jo razstava predoči. Porazen pa še bolj zaradi pristopa do problematike s strani avtorjev razstave, ki je poraznost vtisa sploh omogočila. Pa tu seveda nimam v mislih "odgovornosti" avtorjev razstave za domobranske napake, saj bi to bil nesmisel, ampak za poudarke na manj pomembnih sestavinah problematike domobranstva, celo takšnih, ki so nam jih servirali ves čas povojne propagande z namenom domobranstvo čim bolj očrniti.

Pristop avtorjev razstave je na videz nevtralen do razstavljenega gradiva oziroma teme predstavitve. Avtorji tako lahko vsak hip rečejo, predstavili smo celo vrsto predmetov, fotografij in citatov raznih medvojnih besedil in mi ne moremo odgovarjati za njihovo vsebino ali podobo. "Mi smo jih samo dali v ogled javnosti". Mi bi dodali, da so jih avtorji razstave dali tudi v presojo javnosti. In to očitno iz svojega "vrednostnega" izhodišča. Tu pa trčimo na jedro problema. Na eni strani imamo "gola dejstva", razpostavljene fotografije in besedila iz nekega obdobja oziroma doganjanja pred več kot petinpetdesetimi leti. Na drugi strani pa imamo današnjo slovensko javnost, ki se s temi podobami sooča. Imamo torej dva elementa in avtorji bi si lahko tu umili roke.

Toda v tej zgodbi nastopa še več pomembnih elementov oziroma akterjev. Ti na razstavi na videz odsotni elementi pa so pri celotni zgodbi, ki jo razstava odpira in prezentira, celo bolj pomembni. Eden od teh elementov je petdesetletna povojna komunistična indoktrinacija. Ljudje, ki si bodo to razstavo ogledovali so bili vsak bolj ali manj podvrženi temu "nevidnemu radioaktivnemu" delovanju.

Ta ideološka indoktrinacija "zmagovalcev" v vojni je bila dolga in temeljita. "Zmagovalci" v vojni in revoluciji, prav tako njihovi nasledniki, so nas ves čas "učili" zgodbo o dobrih in zlih. Partizani in komunisti so bili dobri, kajti borili so se proti okupatorju in njegovim domačim izdajalcem, domobranci, s katerimi se srečujemo na tej razstavi, pa so bili zli, saj so sodelovali z okupatorjem in bili zato izdajalci. To je bila torej rdeča nit indoktrinacije. S to izdelano podobo o enih in o drugih si današnji Slovenec ogleduje razstavo o domobranstvu na Slovenskem. Ali natančneje, s tem "predznanjem" si ogleduje zgodbo o tistih, ki jim je v slovenski medvojni zgodbi bila namenjena vloga slabih fantov.

S to razliko, da se ponavadi slabih fantov ne ubija, ampak se jim vsaj sodi. Domobrancev ni nihče sodil. "Sodila" jih je komunistična ideologija, za to ideologijo pa so bili ti ljudje v napoto. "e pa je nekdo v napoto komunistični ideologiji, to pomeni, da je avtomatsko sovražnik in je podvržen uničenju. Kot pa vemo, je šlo celo za poskus izničenja, kar je bila posledica "notranjega" mehanizma delovanja komunistične revolucije. Tu pa smo že pri enem od dveh elementov, ki na razstavi manjkata. Ta je komunistična revolucija. Kot vemo, ta v Sloveniji ni potekala v neki "čisti" obliki dveh akterjev in konfrontacije med njima. V slovenskem primeru je nastopal še tretji element, ki je na tej razstavi sicer razviden, toda vsi po vrsti bi radi šli mimo njegovega vpliva. Večinoma celo nenamenoma. Gre za okupatorja oziroma gre za izvajanje komunistične revolucije v razmerah okupacije dežele.

(Se nadaljuje)

Correo Argentino Suc. 7 — FRANQUEO PAGADO Cuenta Nº 7211 — Registro Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE**
Director: **Valentín B. Debeljak**
Propietario:
Asociación Civil Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
C1407GSR BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: **(54-11) 4636-0841**
Telefax: **(54-11) 4636-2421**
e-mail: **esloveniau@elsitio.net**
e-mail: **debeljak@pinos.com**

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati, Gregor Batagelj

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino $ 60; pri pošiljanju po pošti pa $ 75; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 80 USA dol. za vse države.

Čeke na ime "Eslovenia Libre"

Stavljenje, oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: 4307-1044 - Fax: 4307-1953
E-mail: vilko@ciudad.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

6. marca 2000

1 dolar	**207,68 SIT tolarjev**
1 marka	**102,45 SIT tolarjev**
100 lir	**10,35 SIT tolarjev**

MARIBORSKI ŠKOF ZAPUSTIL BOLNIŠNICO

Mariborskega škofa Franca Krambergerja so 1. marca odpustili iz bolnišnice v Mariboru, kjer je bil na zdravljenju od 9. februarja. Škof Kramberger je sedaj v domači negi in po priporočilu zdravnikov potrebuje še vedno veliko počitka.

LEVICA SKUPAJ NA VOLITVE?

V Ljubljani sta se danes sestali vodstvi Združene liste (komunistov) in DeSUS (upokojenci). Kot sta po srečanju poudarila predsednika Borut Pahor in Janko Kušar, je bil skupni dogovor, da se srečajo in ocenijo, kakšne so možnosti in pripravljenost za skupni nastop na predstoječih volitvah v državni zbor.